

Pentti Hakkarainen, johtokunnan varapuheenjohtaja
Suomen Pankki

Kansainvälinen talous vahvistuu, kotimaan näkymät huonot

Suurten kaupunkien talous- ja
rahoitusjohtajien tilaisuus
Vantaa 6.8.2015

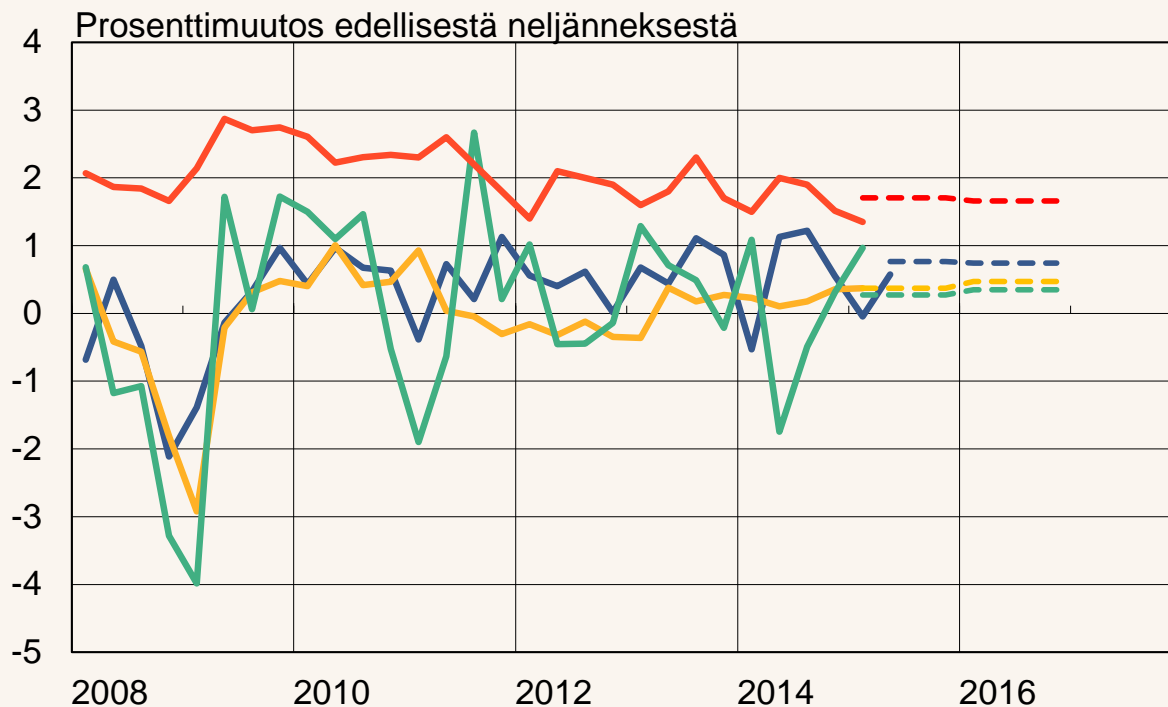

Maailmantalous kasvaa epäyhtenäisesti

Bruttokansantuote

— Yhdysvallat   — Euroalue   — Japani   — Kiina

BKT:n % muutos
2015 2016

Kiina	7,0	6,8
US	3,0	3,1
EA	1,5	1,9
JPN	1,1	1,4

Lähteet: US Bureau of Economic Analysis, Eurostat, ESRI, Kiinan tilastovirasto ja Euroopan komission ennuste.

Deflaation uhka väistynyt euroalueella

Osto-ohjelma pysäytti inflaatio-odotusten hiipumisen

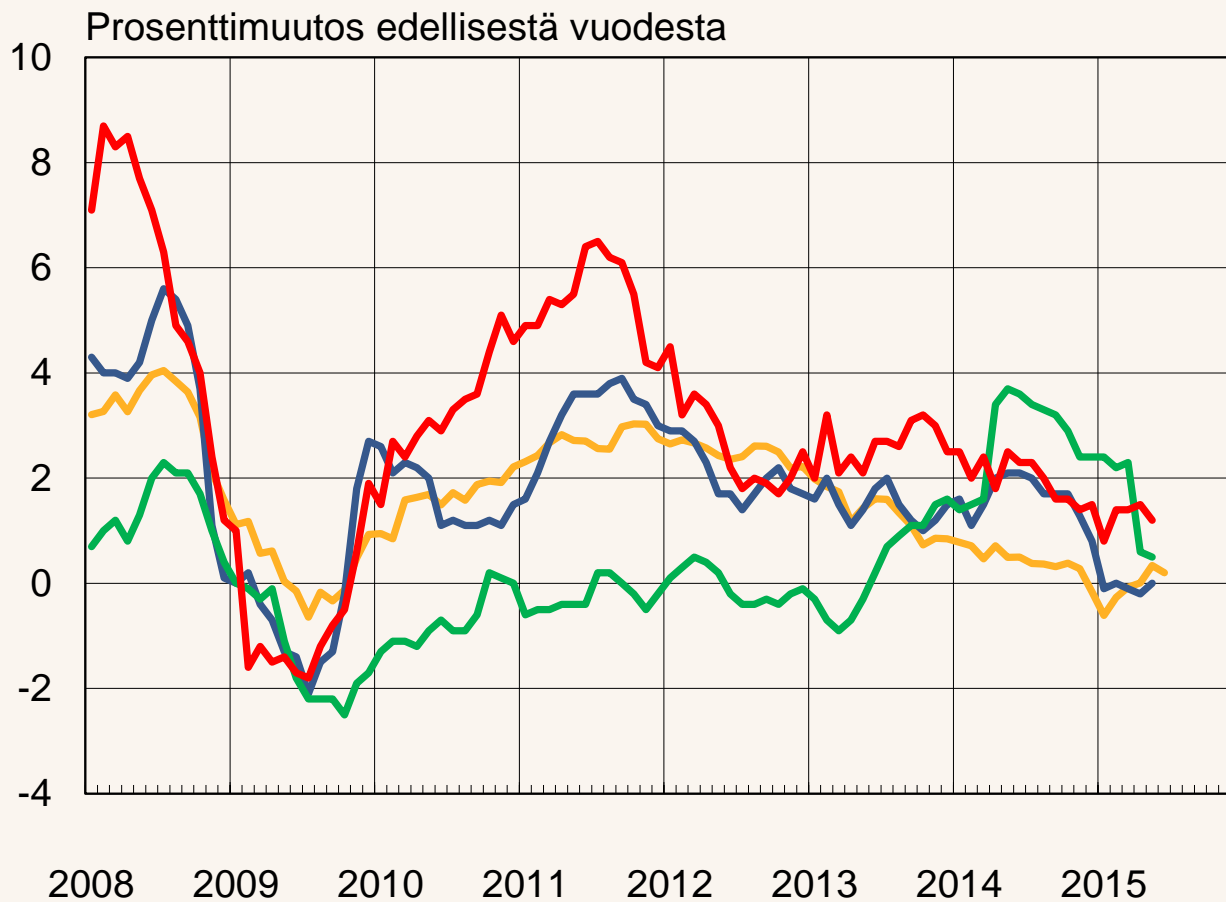
Lähde: Bloomberg.

1v/1v, 3v/3v ja 5v/5v johdettu inflaatiooswapeista. 3 päivän liukuvia keskiarvoja.

Inflaatio hidasta

— Euroalue   — USA   — Japani   — Kiina

Lähteet: Eurostat, BLS, Bloomberg

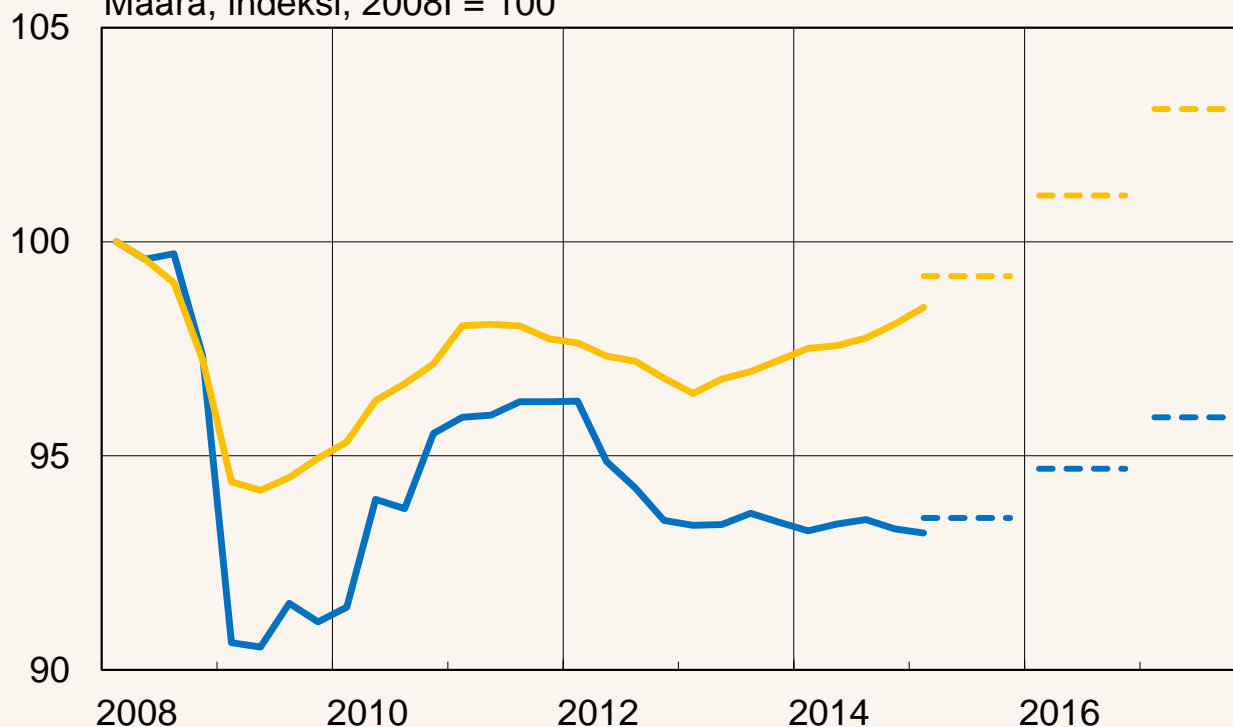

Ennusteet: kasvu Suomessa jää euroalueen keskiarvoa hitaammaksi

Bruttokansantuote

— Suomi — Euroalue

Määrä, indeksi, 2008I = 100

Ennusteet: Suomen Pankki (Suomi) ja EKP (euroalue).

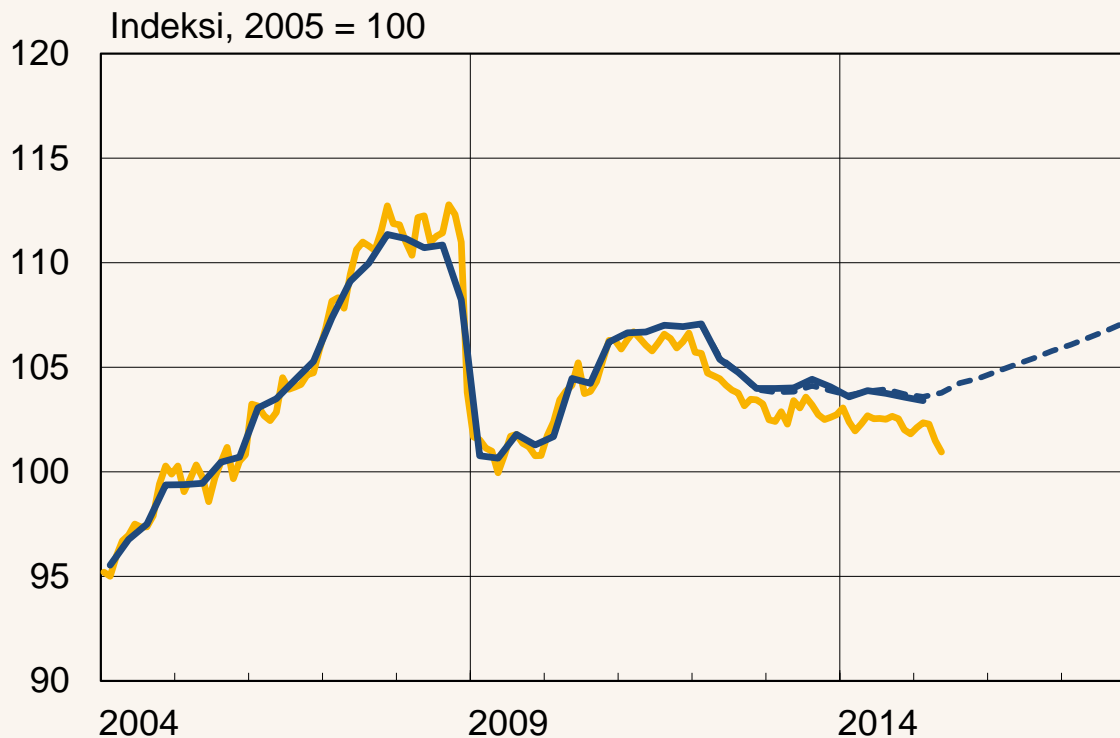
Lähteet: Eurostat, Suomen Pankki ja EKP.

Kesä ei ole tuonut kasvua talouteen

BKT, ennuste ja suhdannekuvaaja

- Kokonaistuotannon suhdannekuvaaja
- Bruttokansantuotteen volyymi
- - - SP:n ennuste, kesäkuu 2015

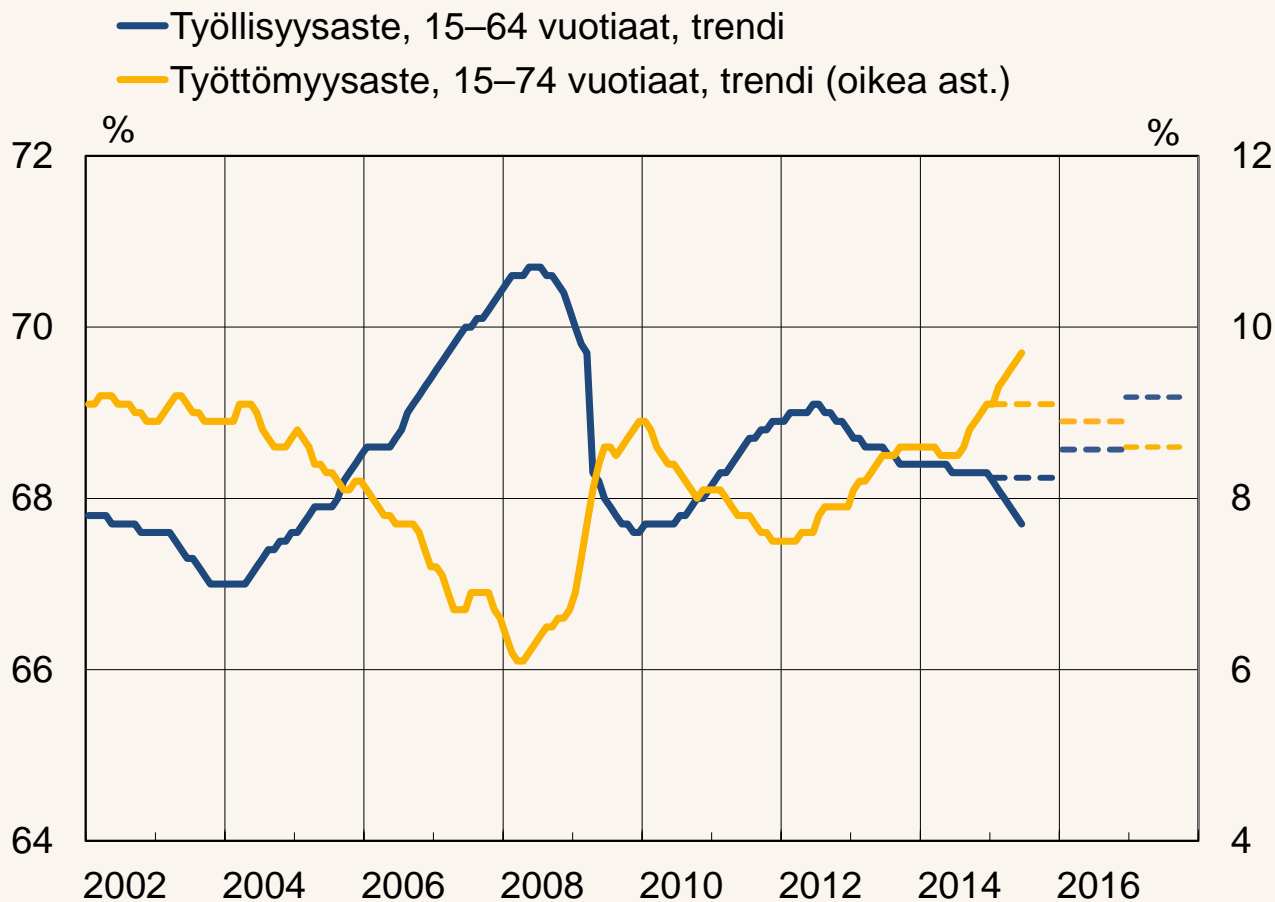

Kausipuhdistettuja lukuja.

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki (ennuste).

Työmarkkinoilla tilanne heikkenee

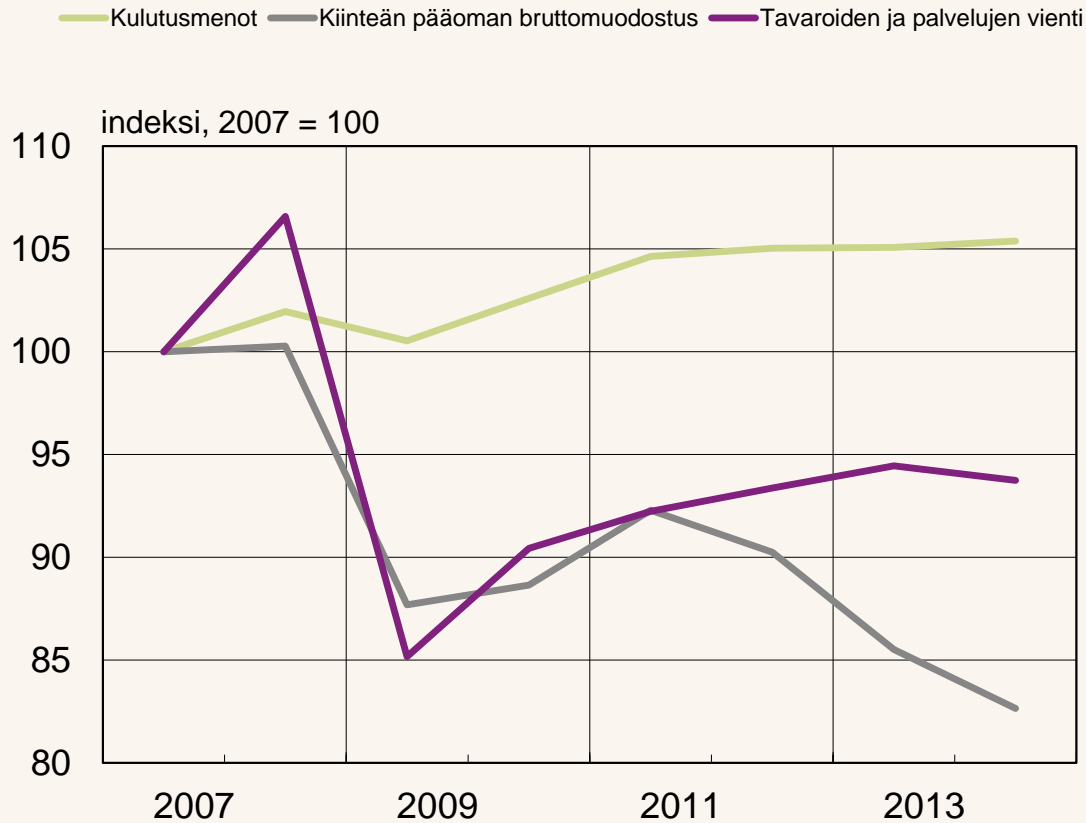

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki (ennusteet).

Kulutus on pitänyt yllä kysyntää

Kysyntäerien kehitys vuosina 2007-2014

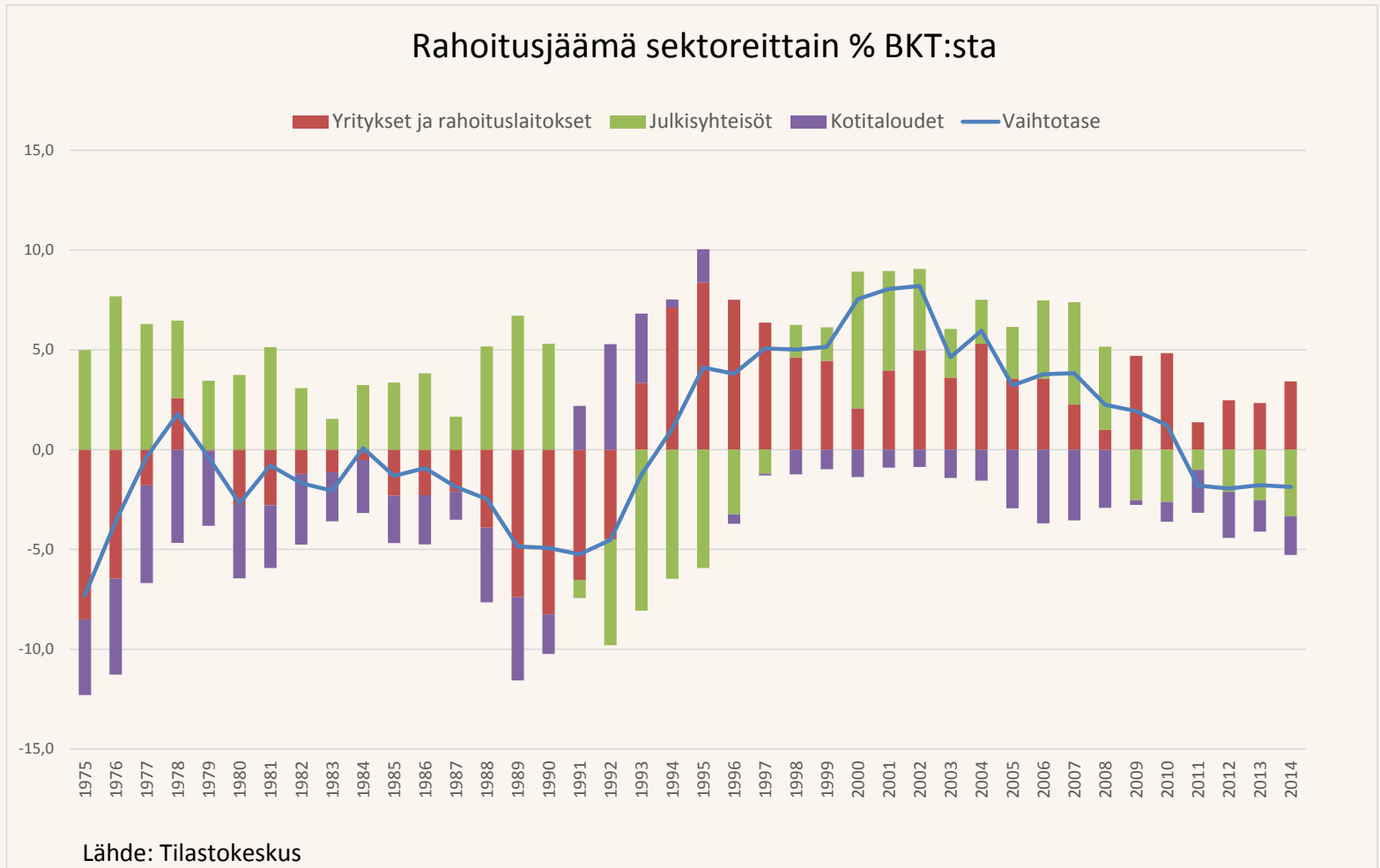

Lähde: Tilastokeskus

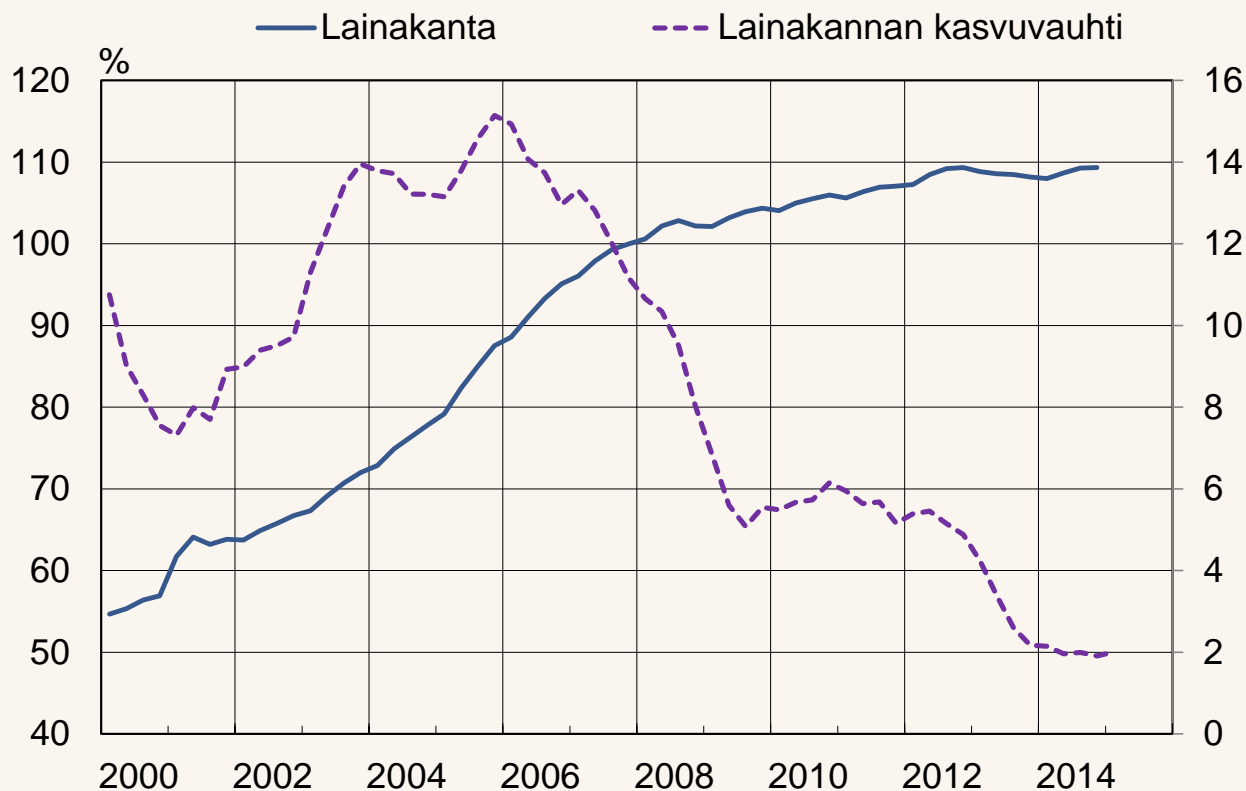
Kotimaista kysyntää on rahoitettu velkaantumalla: Kotitaloudet ja julkinen talous tuntuvasti alijäämäisiä

Kotitalouksien velka-aste noussut vaikka luottojen kasvu hidastunut

Kotitalouksien lainakannan kasvu ja osuus käytettävissä olevista tuloista

Kaikki valuutat.

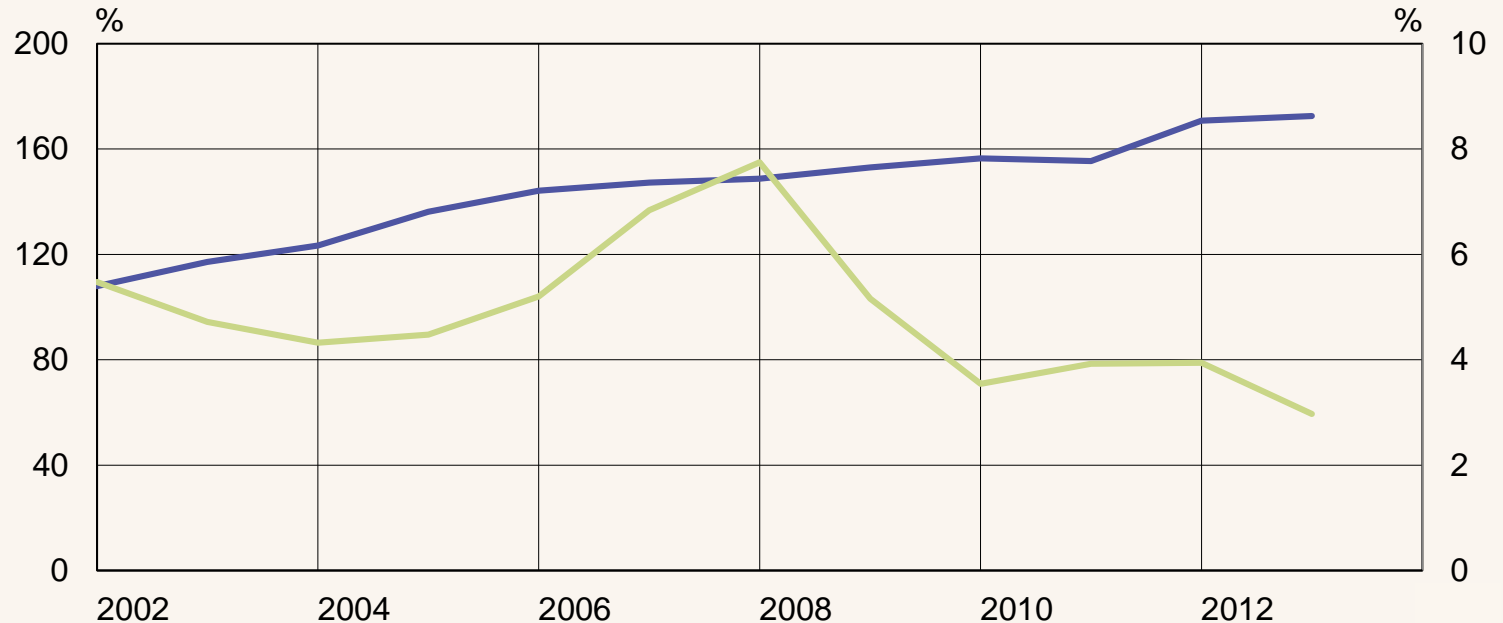
Lähde: Suomen Pankki.

Kotitalouksien korkoherkkyys lisääntynyt velkaantumisen myötä

Velkaantuneiden kotitalouksien keskimääräinen velka- ja korkorasitus Suomessa

- Velat, % käytettävissä olevasta rahatulosta (vasen asteikko)
- Korkomenot, % käytettävissä olevasta rahatulosta (oikea asteikko)

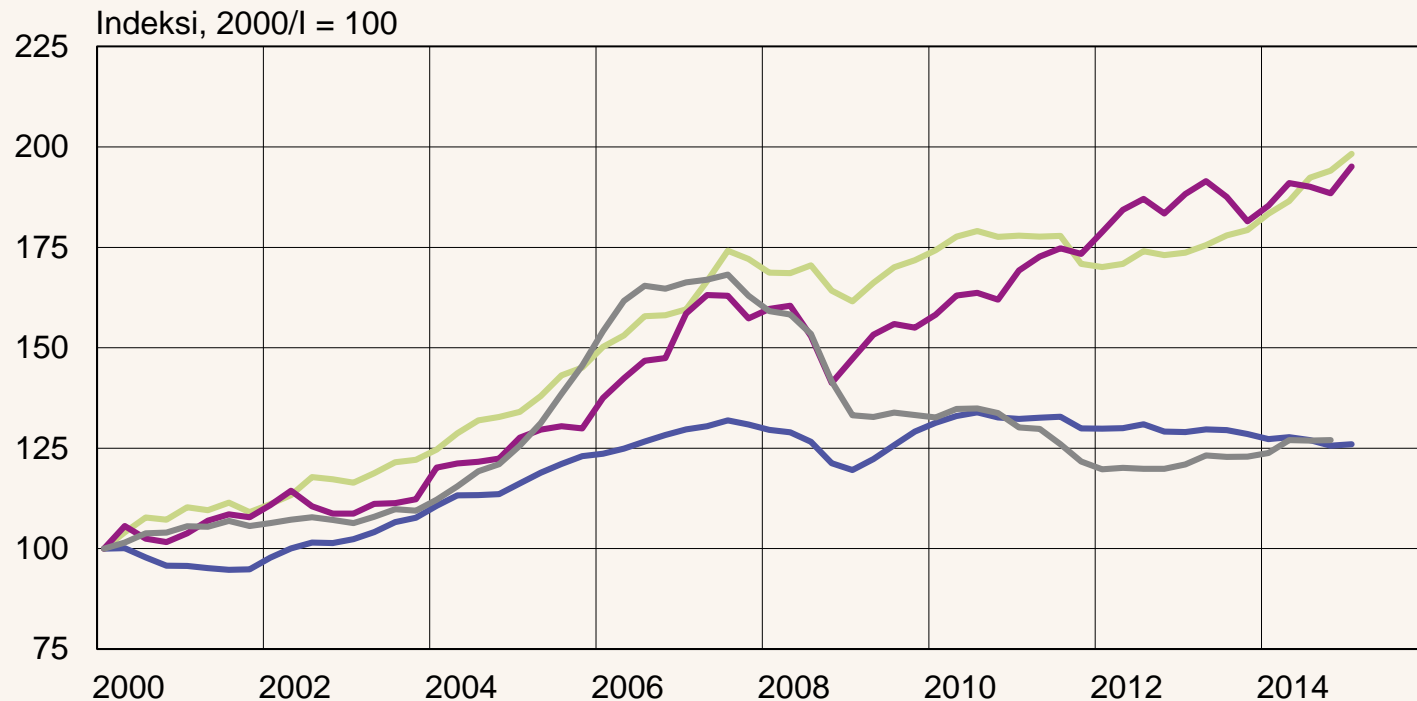
Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

Asuntomarkkinat eri suhdannevaiheissa Pohjoismaissa

Asuntojen reaaliset hinnat Pohjoismaissa

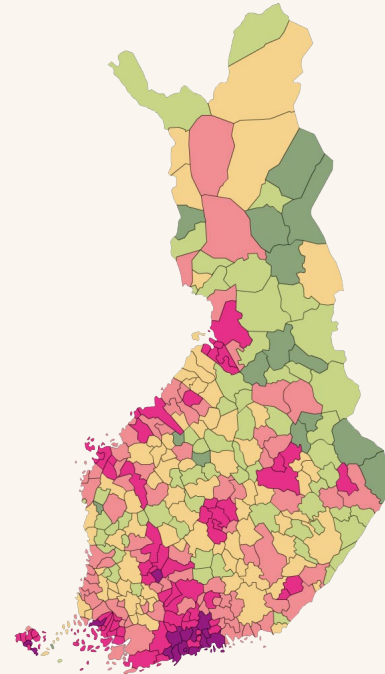
— Suomi   — Ruotsi   — Norja   — Tanska

Asuntojen nimelliset hinnat on muunnettu reaalisiksi kuluttajahintaindeksiä (YKHI) käyttäen.
Lähteet: Tilastokeskus, Euroopan keskuspankki, Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat.

Suurimmat asuntovelat keskittyvät kasvukeskuksiin

Asuntovelan määrä kunnittain asuntovelallista kotitaloutta kohti

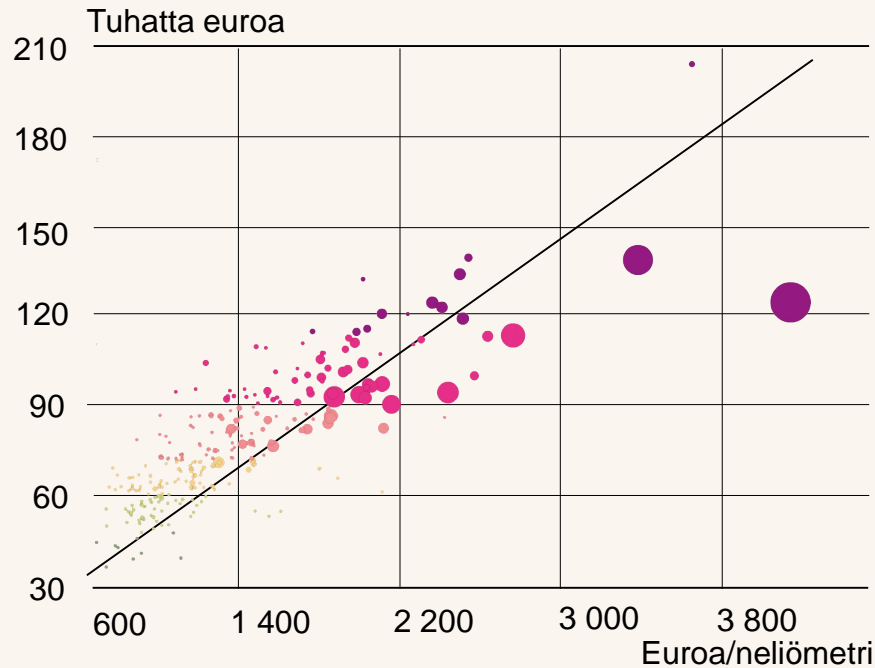
Asuntovelkaluokat on muodostettu jakauman 5. prosenttipisteen alakvartiiliin, mediaanin, yläkvartiiliin ja 95. prosenttipisteen perusteella. Tiedot ovat vuoden 2013 tilanteesta.

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

Asuntovelkojen tapaan myös asuntojen hinnat eriytyneet alueellisesti

Asuntovelkaantuneisuus ja asuntojen hinnat kunnittain

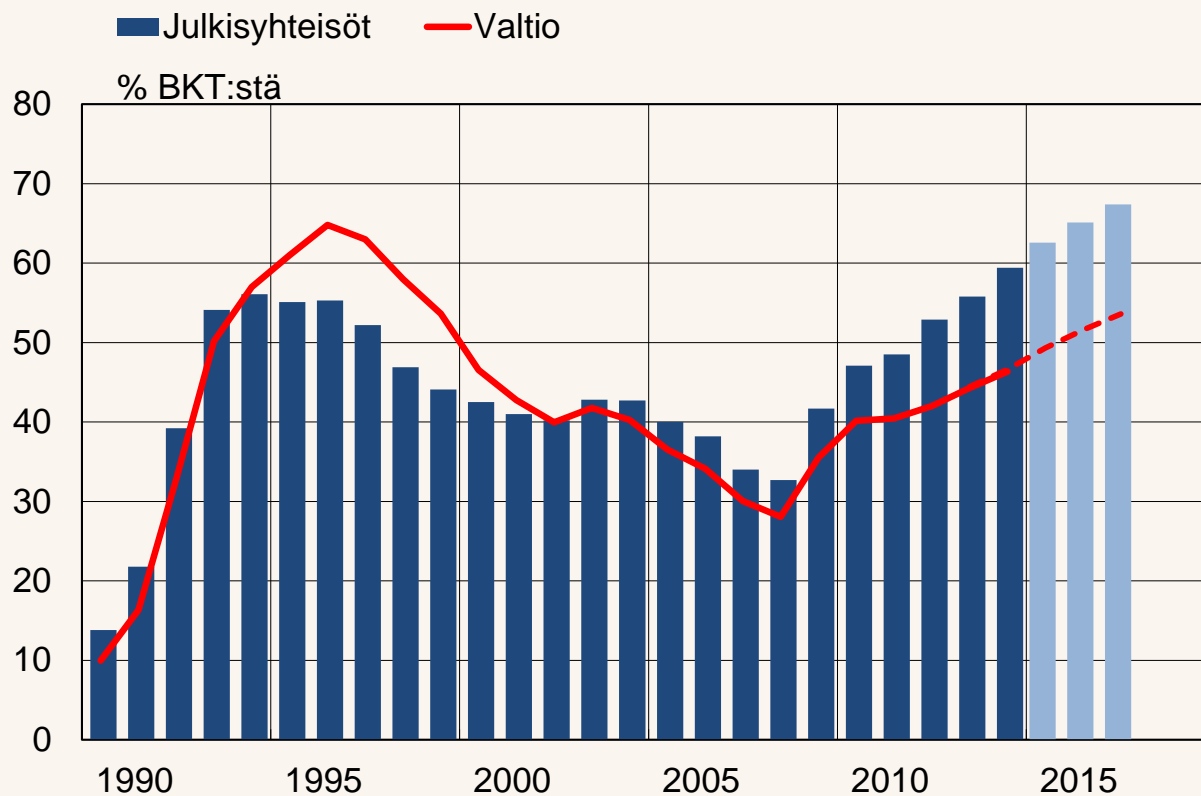
Pystyakselilla keskimääräinen asuntovelan määrä asuntovelallista kotitaloutta kohti (tuhatta euroa) ja vaaka-akselilla asunto-osakehuoneistojen keskimääräinen kauppahinta (euroa neliometri) vuonna 2013. Pisteiden halkaisija kuvastaa asuntovelan kokonaismäärää kunnassa.

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

Julkisen talouden velka-asteen nousu nopeaa

Julkinen velka

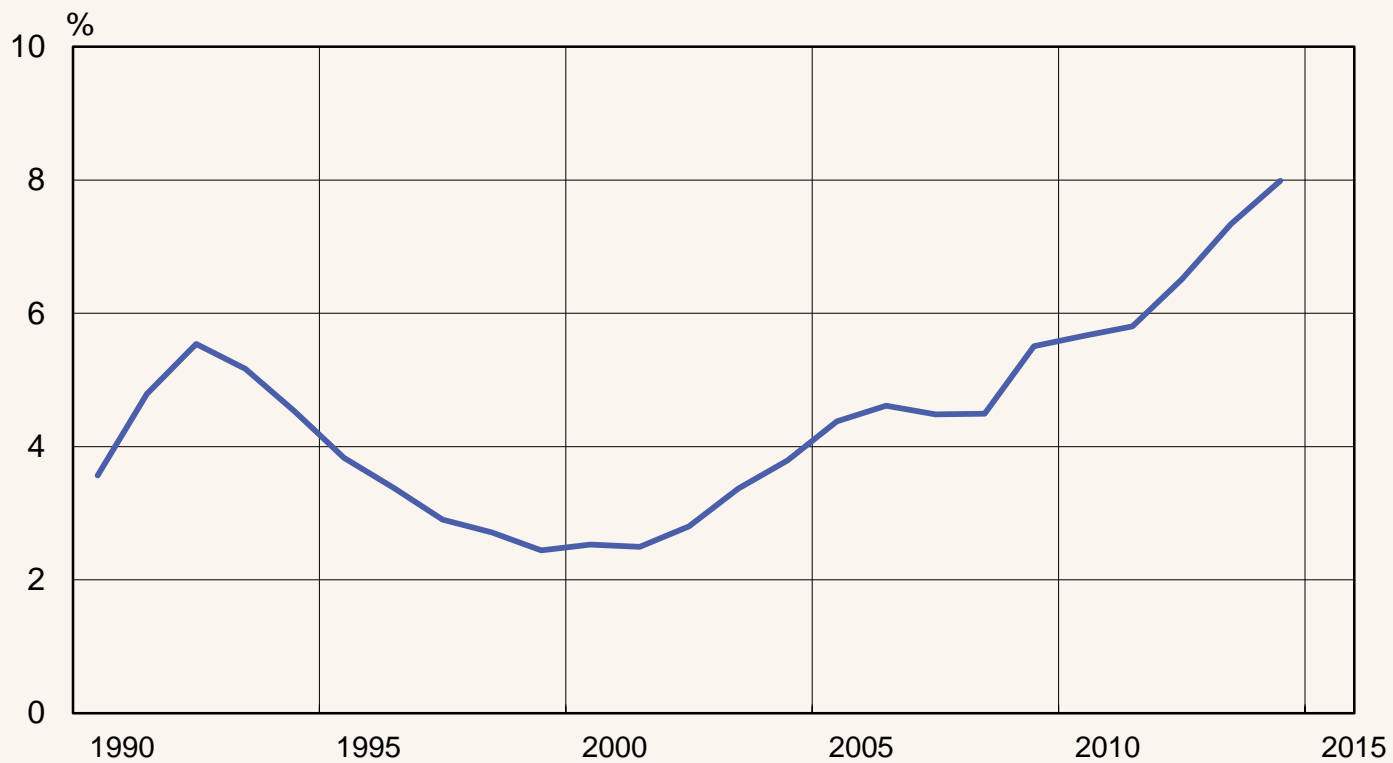

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki (ennusteet).

Kuntien velka-aste on noussut voimakkaasti

Kuntien velka (EDP) % BKT:sta

Lähde: Tilastokeskus

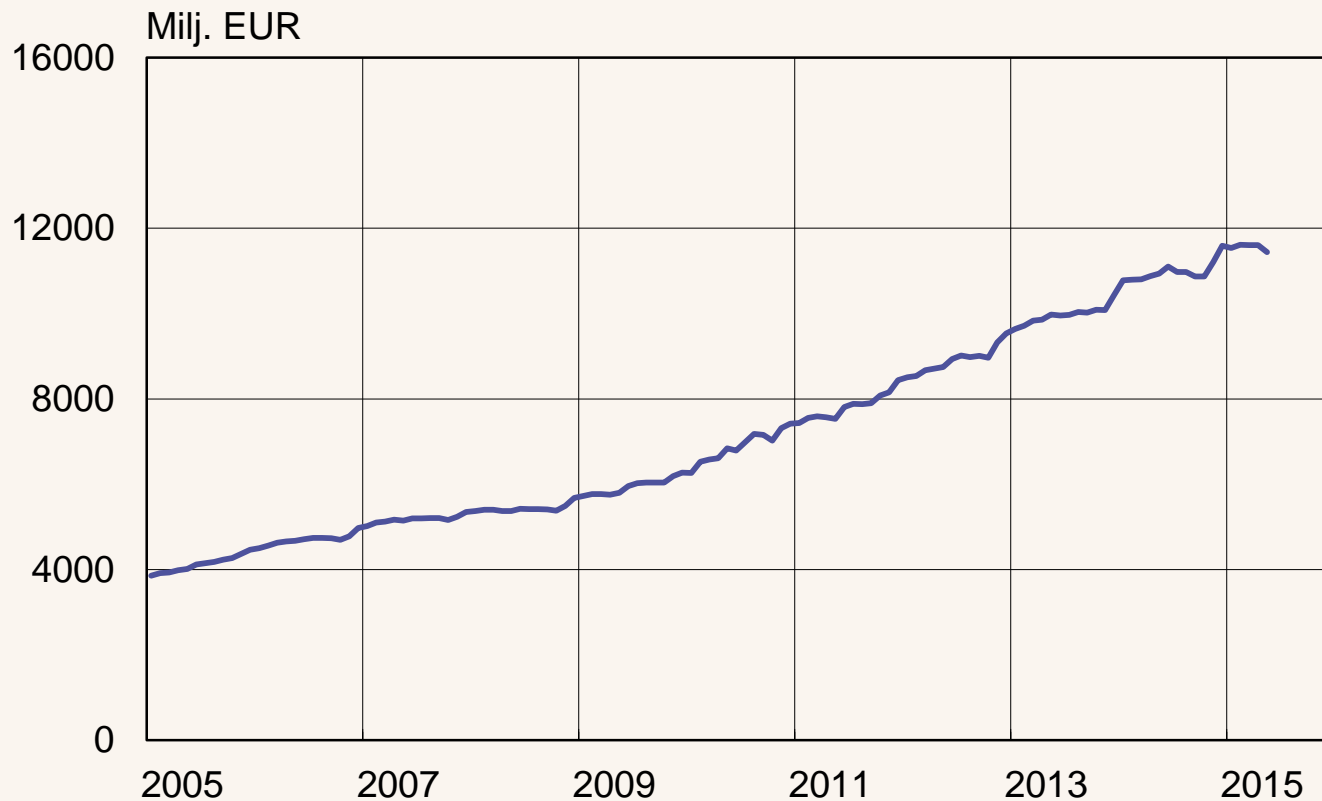

Globaalit rahoitusmarkkinat tuntemattomilla vesillä

- Kansainvälisen rahoitusjärjestelmän runsas likviditeetti ohjautunut pitkälti finanssisijoitukseen
- Pitkään matalina pysyneet korot kannustavat tuottojen metsästyksen ja riskinoton kasvuun
- Kansainvälisten varallisuushintojen hyvin voimakkaat vaihtelut voisivat välittyä myös Suomen talouteen
- Kreikka on erikoistapaus, jonka suorat tartuntavaikutukset vähäiset mutta epävarmuuden tilassa epäsuorat vaikutukset voivat olla voimakkaita

Kotimaisten luottolaitosten myöntämät lainat julkisyhteisöille (pl. valtio), kanta

Suomalaisten julkisyhteisöjen (pl.valtio) liikkeeseen laskemat velkapaperit, kanta

Lähde: Tilastokeskus

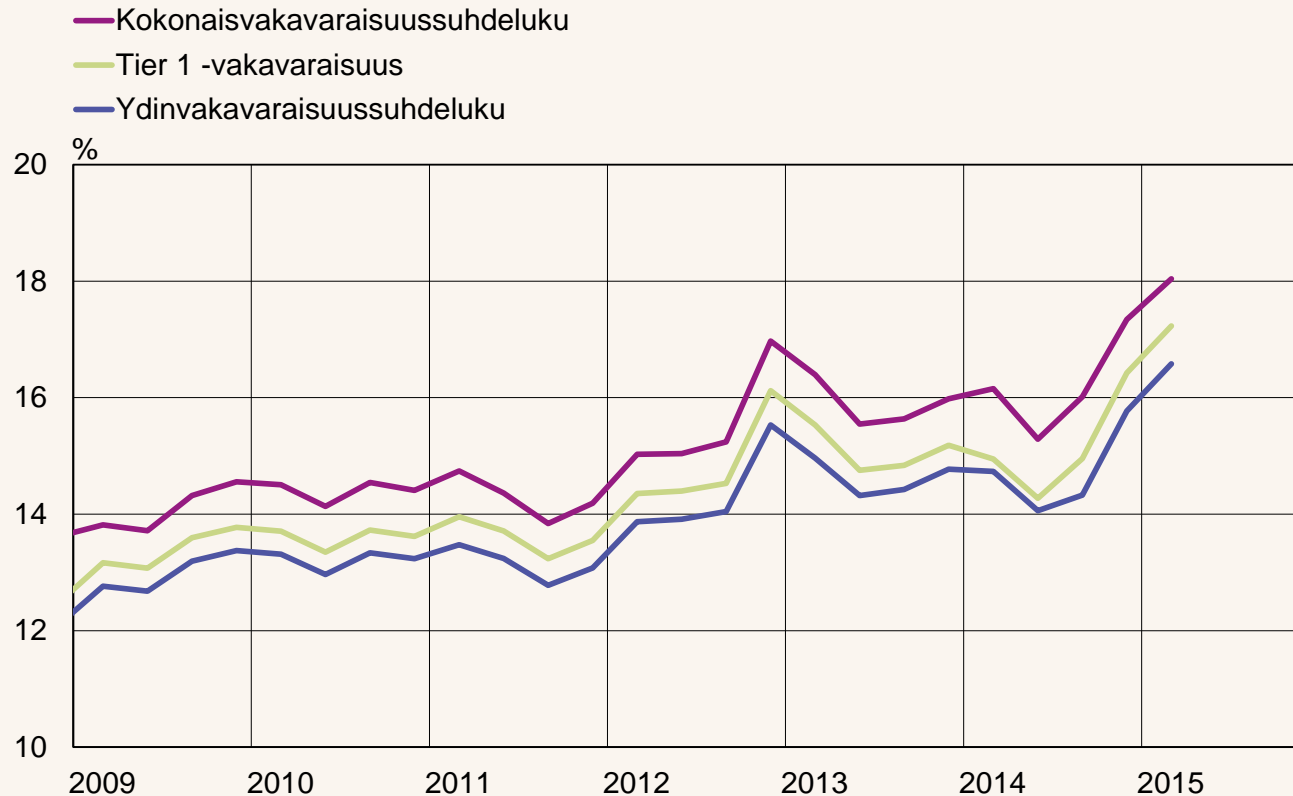
Suomen pankkisektorin kannattavuus ja vakavaraisuus ovat pysyneet hyvinä vaikeassa toimintaympäristössä

- Suomen pankkisektori on
  - yksi euroalueen keskittyneimmistä
  - riippuvainen kansainvälisiltä markkinoilta hankittavasta rahoituksesta
  - voimakkaasti yli maiden rajojen kytkeytynyt
  - asuntoluotonantoon voimakkaasti suuntautunut
- Finanssivalvonnan johtokunta määrittä Suomen rahoitusjärjestelmän kannalta systeemisesti merkittäviksi luottolaitoksiksi
  - Nordea Pankki Suomi Oyj:n, OP Ryhmän, Danske Bank Oyj:n ja Kuntarahoitus Oyj:n.
- Johtokunta asetti 6.7.2015 näille pankeille lisäpääomavaatimuksen
  - joka pitää täyttää ydinpääomalla (Common Equity Tier 1) 7.1.2016 alkaen

Pankkisektorin vakavaraisuus vahvistunut ja täyttää nyt jo asetetut lisäpääomavaatimukset

Pankkisektorin vakavaraisuussuhdeluvut

Lähde: Finanssivalvonta.

Talouspolitiikalla kovat haasteet

- *Julkisen talouden sopeuttaminen*
- *Viennin kilpailukyvyn parantaminen*
- *Rakenteelliset uudistukset*

Hallitusohjelma edistää toteutuessaan talouden vakauttamista

- *Julkisen talouden sopeuttamistoimia tarvitaan, jotta menotaso saadaan mitoitettua aiempaa hitaammin kasvavaan rahoituspohjaan*
- *Kustannuskilpailukyvyn kohentamiseksi tarvitaan maltillisia palkkaratkaisuja ja muita toimia*
  - *Maltillisen palkkaratkaisut parantavat yksin kustannuskilpailukykyä hyvin hitaasti*
  - *Suomen hinta- ja kustannustason sopeuduttava suhteessa euroalueen keskiarvoon*
- *Rakenteellisia uudistuksia tarvitaan välttämättä, mutta niiden vaikutukset näkyvät vasta vuosien kuluttua ja vaikutusten koko on tänään epävarma*

Yhteenveto

- ***Suomen ongelmat suuria, eikä voimakas elpyminen vielä käsillä***
- ***Ongelmien syvyys ymmärretään laajasti***
- ***Nyt tulee pitää tavoitteet korkealla ja edetä ratkaisuihin ja toimeenpanoon***

Kiitos !

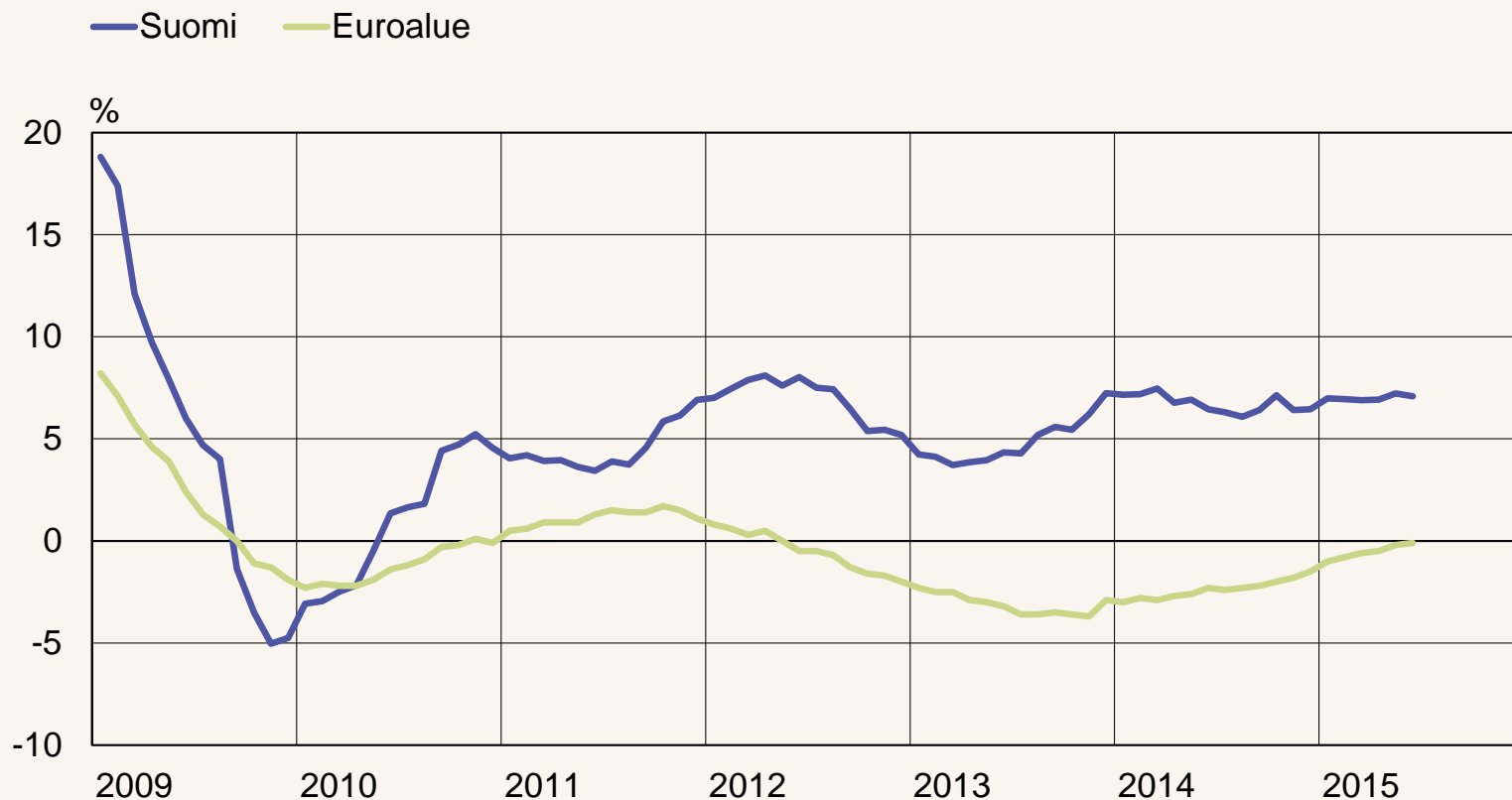

Lisäkalvot: Yritysten rahoituksen näkymistä

Vuosikasvu Suomessa ja euroalueella

Lainat euroalueen yrityksille ja asuntoyhteisöille, euromääräiset

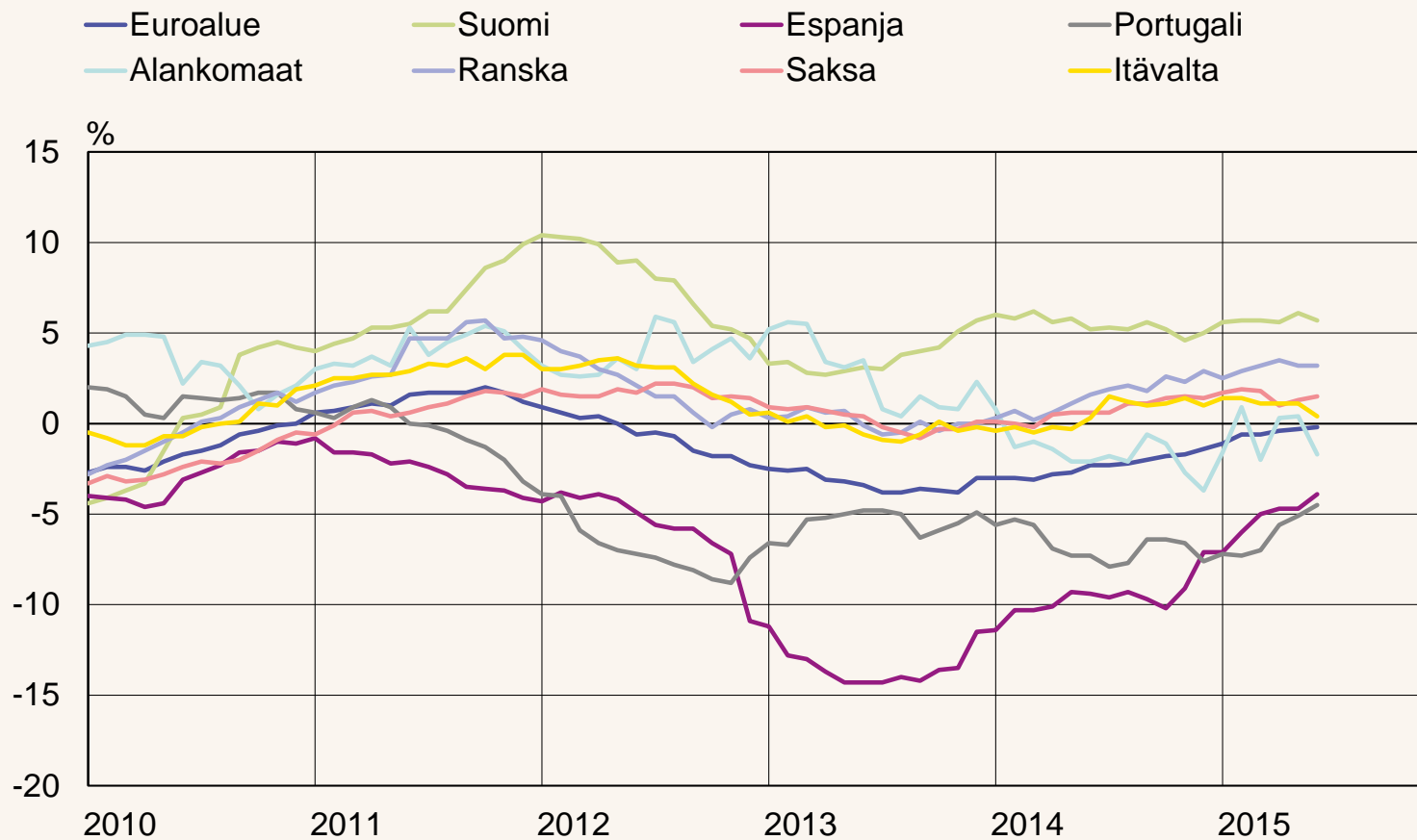

Lähteet: Suomen Pankki ja EKP.

Vuosikasvu Suomessa ja euromaissa

Lainat euroalueen yrityksille ja asuntoyhteisöille, kaikki valuutat

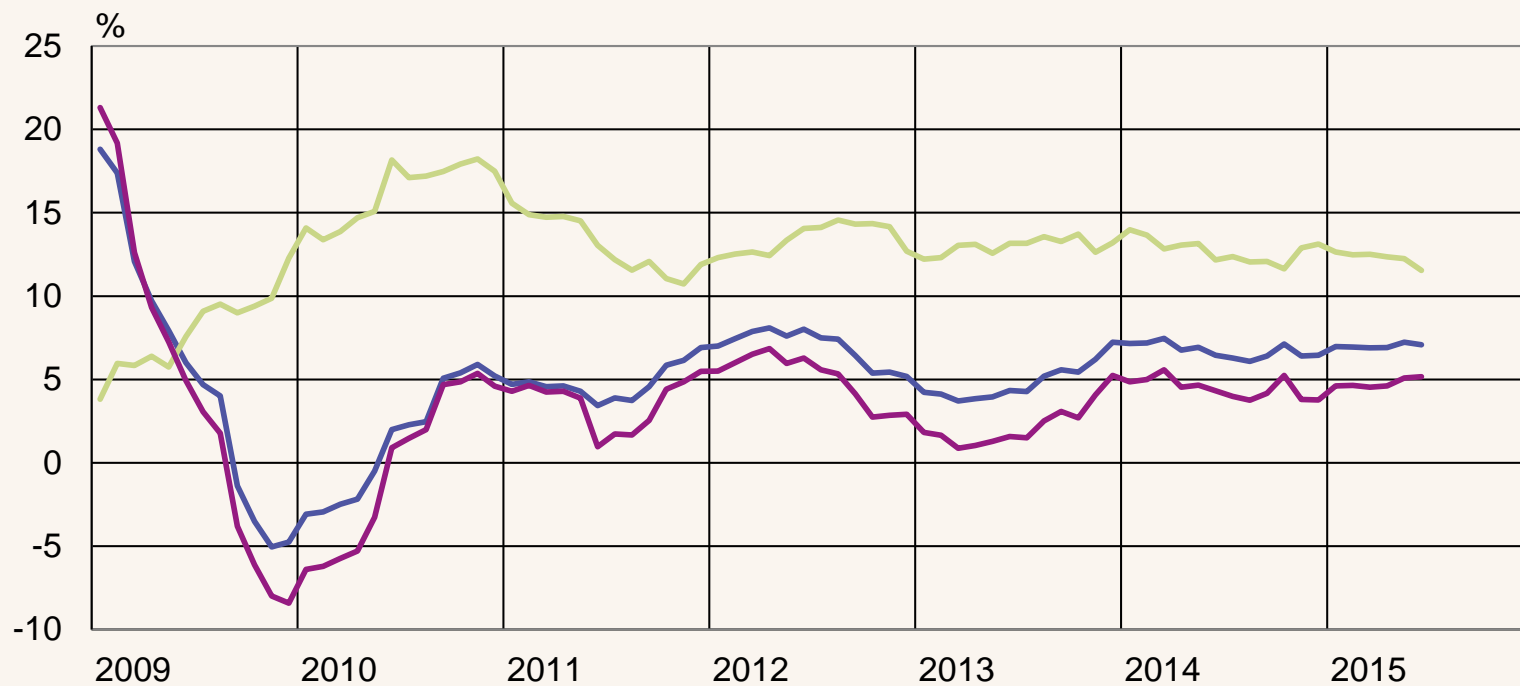
Lähteet: Suomen Pankki ja EKP.

Yrityslainat, vuosikasvu

Lainat euroalueen yrityksille ja asuntoyhteisöille, euromääräiset

- Yritykset ja asuntoyhteisöt, vuosikasvu
- Asuntoyhteisöt, vuosikasvu
- Yritykset, vuosikasvu

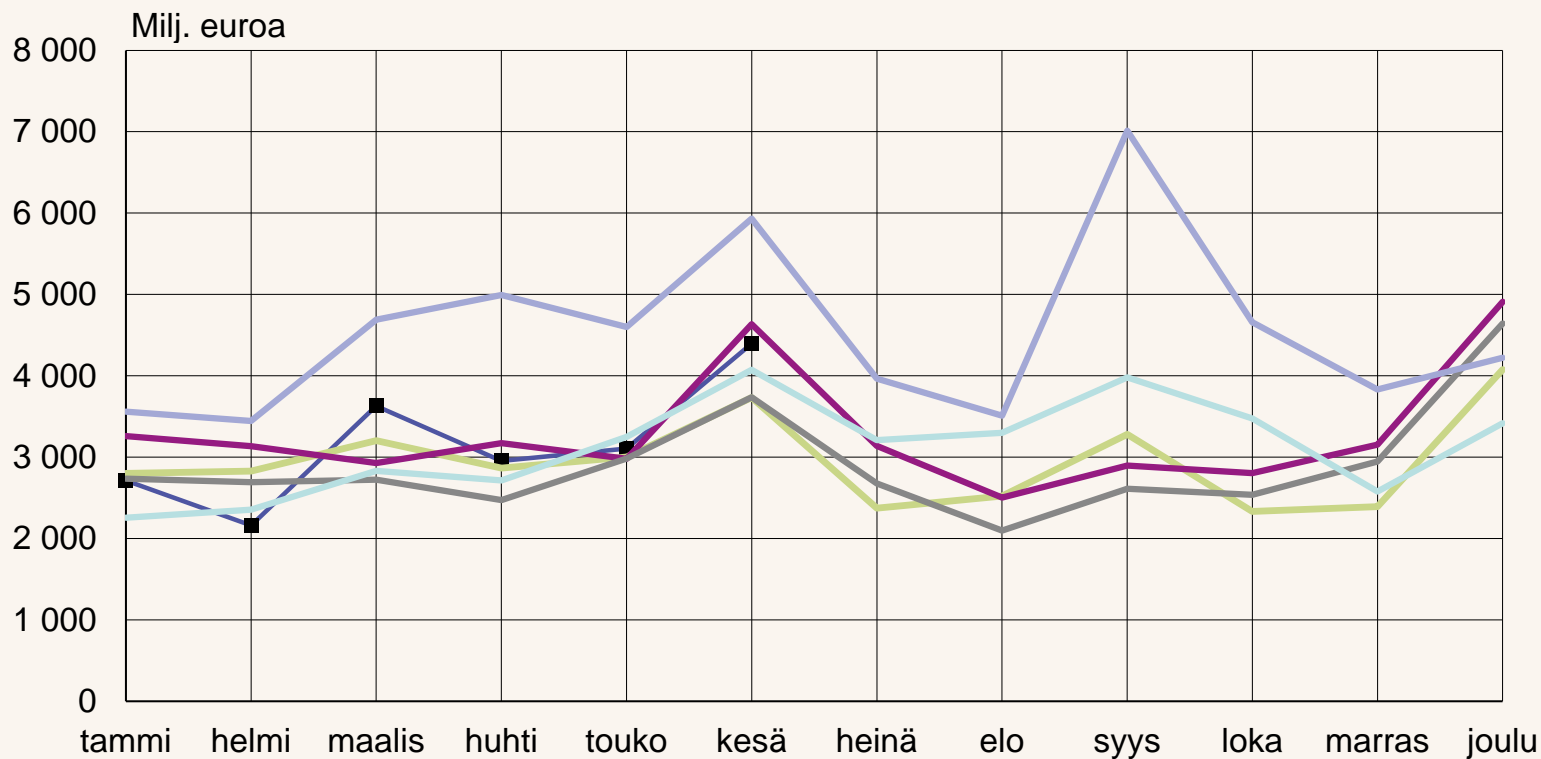
Lähde: Suomen Pankki.

Uudet yrityslainasopimukset kuukausittain

Lainat (pl. tililuotot) euroalueen yrityksille ja asuntoyhteisöille, euromääräiset

■ 2015   2014   2013   2012   2011   2010

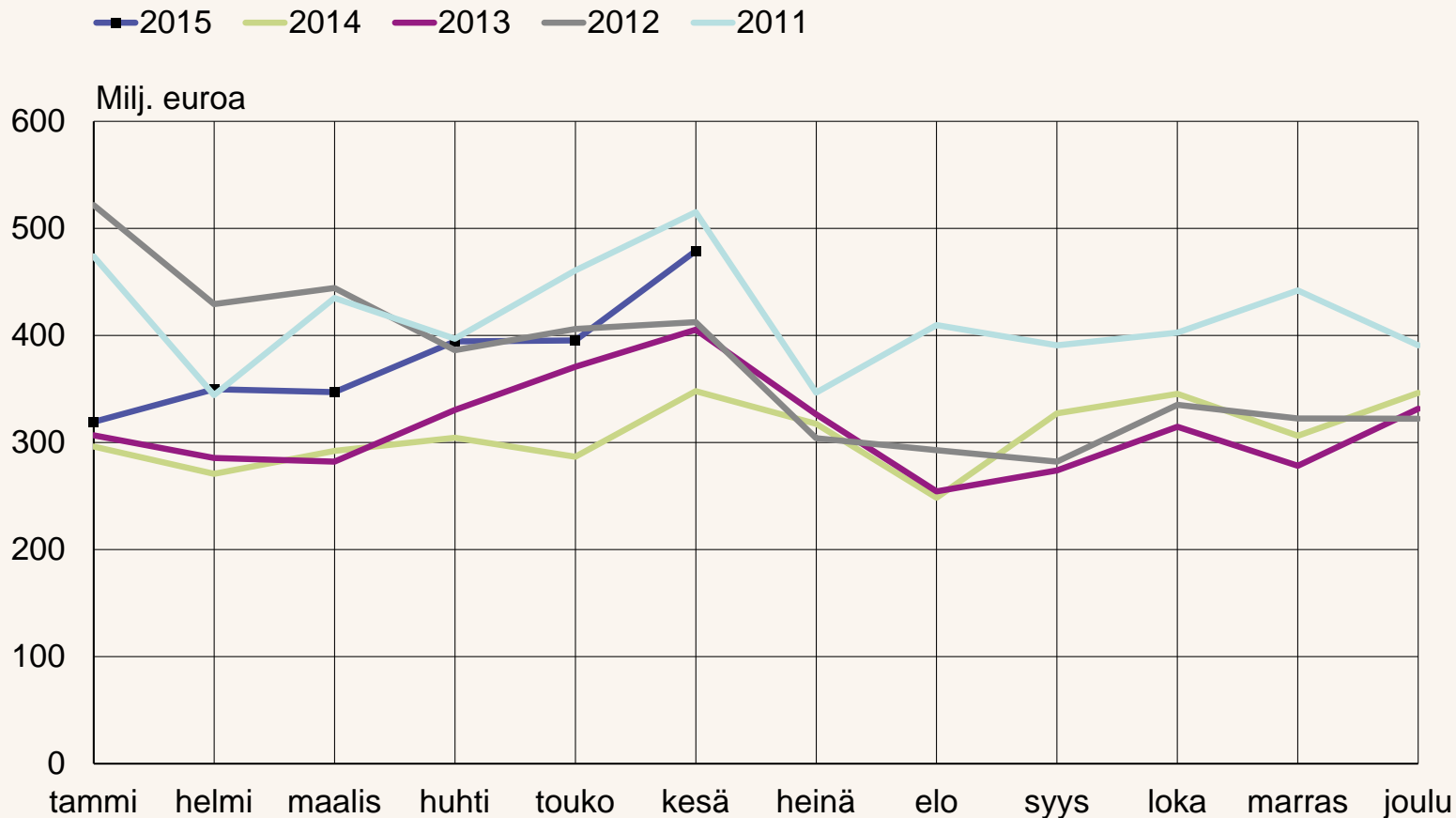

Lähde: Suomen Pankki.

Uudet yrityslainasopimukset lainakoon mukaan

Rahalaitosten euromääräiset lainat (pl. tili- ja korttiluotot) euroalueen yrityksille ja asuntoyhteisöille, yrityslainat enintään 250.000 EUR

Lähde: Suomen Pankki.